

Sociale Zekerheid
Zelfstandige Ondernemers

Wetgeving en rechtspraak 2021

INHOUDSTAFEL

WETGEVING	2
Vennootschapsbijdrage.....	3
Arbeidsongeschiktheid.....	4
Geneeskundige zorgen.....	8
Moederschapsbescherming.....	9
Overbruggingsrecht.....	10
Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht	11
Pensioen.....	13
Rouwverlof.....	17
Pleegouderverlof.....	18
Adoptieverlof	19
Mantelzorg.....	20
Vaderschaps- en geboorteverlof.....	21
RSVZ.....	22
Inspectiedienst RSVZ.....	23
RECHTSPRAAK	24
Arresten van het Grondwettelijk Hof.....	25
Arresten van de arbeidshoven	26
Arresten van de Hoven van beroep	33
Vonnissen van de arbeidsrechtbanken	35
Vonnissen van de Rechtbanken van Eerste Aanleg	46

WETGEVING

Dit document bevat de wetten en besluiten die van belang zijn voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en die in 2021 in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt.

Ze worden gegroepeerd per thema.

Elke maatregel wordt kort toegelicht. Telkens worden de datum van inwerkingtreding en de volledige wettelijke referenties vermeld.

Vennootschapsbijdrage

Bedragen

Het bedrag van de gewone en verhoogde vennootschapsbijdrage bleef in 2021 ongewijzigd: 347,50 euro en 868 euro.

Het bedrag van het balanstotaal, dat dient om het onderscheid te maken tussen de vennootschappen die onderworpen zijn aan de gewone of de verhoogde bijdrage, wordt verhoogd tot 706.579,60 euro.

Koninklijk besluit van 18 maart 2021 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1993 tot uitvoering van hoofdstuk II van titel III van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, met betrekking tot de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van de vennootschappen bestemd voor het sociaal statuut der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 6 april 2021

Uitstel van betaling

De bijdrage die betrekking heeft op het jaar 2021 zal worden geïnd vanaf 1 september 2021 en moet ten laatste op 31 december 2021 vereffend zijn, in plaats van op 30 juni 2021, omwille van de impact van de COVID-19-pandemie op de activiteit en de inkomsten van de ondernemingen.

Wet van 2 april 2021 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 13 april 2021

Arbeidsongeschiktheid

Bedrag

De bedragen van de primaire arbeidsongeschiktheidsuitkering (en de invaliditeitsuitkering "zonder stopzetting van het bedrijf") voor een gerechtigde met persoon ten laste en voor een alleenstaande gerechtigde worden vanaf 1 januari 2021 losgekoppeld van het minimumpensioen voor een zelfstandige met een volledige loopbaan.

Koninklijk besluit van 12 januari 2021 tot wijziging van artikel 9 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 18 januari 2021

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 worden de bedragen van de volgende uitkeringen verhoogd vanaf 1 juli 2021:

- de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit (+ 2,5% voor gerechtigden met gezinslast en + 2% voor een alleenstaande of een samenwonende gerechtigde zonder gezinslast);
- de tegemoetkoming voor hulp van derden (+ 0,5%);
- aanvullende crisisuitkering (+ 2%).

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van artikel 4 van het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 25 augustus 2021

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot verhoging van bepaalde sociale uitkeringen voor zelfstandigen in uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2021

Aanvang arbeidsongeschiktheid

Voor 1 juli 2021 kan de arbeidsongeschiktheid ten vroegste erkend worden vanaf de datum van ondertekening van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid door de behandelende arts.

Deze regel wordt tijdelijk afgeschaft tijdens de coronacrisis, zodat de zelfstandigen een ziekte-uitkering kunnen ontvangen vanaf de eerste dag dat ze ziek werden en niet langer vanaf de datum vermeld op het ziekte-attest.

De tijdelijke afschaffing van die regel gold aanvankelijk van 1 maart tot en met 30 september 2020 en werd verlengd van 1 oktober tot en met 31 december 2020. De maatregel wordt in 2021 nogmaals verlengd in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2021 en in de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021.

Voor arbeidsongeschiktheden die aanvangen vanaf 1 juli 2021 gaat het recht op uitkeringen in vanaf de datum van de daadwerkelijke stopzetting van de activiteit wegens arbeidsongeschiktheid.

Maar als de periode van erkende arbeidsongeschiktheid aanvangt meer dan veertien dagen voor de datum van ondertekening van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid door de behandelend arts, dan kan het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen slechts ingaan vanaf de veertiende dag voor deze datum van ondertekening. Die uitzondering geldt niet bij een verlenging van de arbeidsongeschiktheid of bij een herval in arbeidsongeschiktheid. Als de adviserend arts oordeelt dat het een situatie van overmacht betreft, dan gaat het recht op uitkeringen toch in op de begindatum van de periode van erkende arbeidsongeschiktheid.

De uitzonderingsregel met betrekking tot de aanvang meer dan veertien dagen voor de ondertekening van het ziekte-attest, wordt tijdelijk geschorst, zodat de zelfstandigen tijdens de coronacrisis altijd een ziekte-uitkering kunnen ontvangen vanaf de eerste dag dat ze ziek werden. Die maatregel is van toepassing op elk tijdvak van arbeidsongeschiktheid dat aanvat tijdens de periode vanaf 1 juli 2021 tot en met 31 december 2021.

Koninklijk besluit van 14 januari 2021 tot tijdelijke schorsing, ingevolge de COVID-19-pandemie, van de toepassing van de voorwaarde dat het tijdvak van arbeidsongeschiktheid in de uitkeringsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten ten vroegste kan aanvangen op de datum van ondertekening van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid, Belgisch Staatsblad van 28 januari 2021

Koninklijk besluit van 28 april 2021 tot tijdelijke schorsing, ingevolge de COVID-19-pandemie, van de toepassing van de voorwaarde dat het tijdvak van arbeidsongeschiktheid in de uitkeringsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten ten vroegste kan aanvangen op de datum van ondertekening van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid, Belgisch Staatsblad van 6 mei 2021

Wet van 20 juni 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, opdat de arbeidsongeschiktheidsregeling kan ingaan vanaf de daadwerkelijke stopzetting van de activiteit wegens arbeidsongeschiktheid, Belgisch Staatsblad van 14 juli 2021

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot tijdelijke schorsing van de toepassing van artikel 58, § 2 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 26 augustus 2021

Koninklijk besluit van 12 december 2021 tot tijdelijke schorsing van de toepassing van artikel 58, § 2 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 23 december 2021

Aanvullende crisisuitkering

Het bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering waarop de samenwonende gerechtigde zonder gezinslast kan aanspraak maken, is lager dan het maandelijks bedrag van de financiële uitkering toegekend in het kader van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor een gerechtigde zonder persoon ten laste.

Daarom kent deze maatregel een aanvullende crisisuitkering toe aan de zelfstandigen en meewerkende echtgenoten die de hoedanigheid van samenwonende gerechtigde zonder gezinslast hebben, zodat het totale dagbedrag van het vervangingsinkomen wegens hun arbeidsongeschiktheid gelijk is aan het, in werkdagen uitgedrukte, maandelijkse bedrag van de financiële uitkering van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

Het gaat om zelfstandigen en meewerkende echtgenoten die ten vroegste vanaf 1 maart 2020 erkend werden als arbeidsongeschikt (tarief samenwonende) en zelfstandigen en meewerkende echtgenoten die erkend werden als arbeidsongeschikt (tarief samenwonende) en die hun activiteit, toegelaten door de adviserend arts, ten vroegste vanaf 1 maart 2020 moeten stopzetten gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen.

De aanvullende crisisuitkering wordt betaald door het ziekenfonds.

De maatregel geldt vanaf 1 maart 2020 en wordt toegekend voor de periode van arbeidsongeschiktheid tot en met 30 september 2021.

Koninklijk besluit van 19 april 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 28 april 2021, ed. 1

Koninklijk besluit van 29 juni 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 13 juli 2021

Arbeidsongeschikt in het buitenland

De situatie van de zelfstandigen wordt in overeenstemming gebracht met die van de werknemers door in de regelgeving over de uitkeringsverzekering voor zelfstandigen de regel op te nemen dat de toekenning van een arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt geweigerd wanneer de gerechtigde zich niet daadwerkelijk op het Belgische grondgebied bevindt. Door die aanpassing wordt de erkenning van de zelfstandige als arbeidsongeschikte gevrijwaard.

Koninklijk besluit van 18 april 2021 tot vervanging van artikel 25 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, Belgisch Staatsblad van 30 april 2021

Hoedanigheid gerechtigde met gezinslast

De hoogte van de uitkering arbeidsongeschiktheid hangt af van de gezinssituatie. Zo kan de gerechtigde met één of meerdere personen ten laste een hogere uitkering genieten. De persoon ten laste mag in dat geval een bepaald plafond aan beroeps- of vervangingsinkomsten niet overschrijden.

Dit koninklijk besluit bepaalt dat als bepaalde sociale prestaties van de persoon ten laste verhogen en het inkomen enkel om die reden het plafond overschrijdt, de gerechtigde toch de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast kan behouden als hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt. Dezelfde regeling geldt voor wie gelijkgesteld wordt met een alleenstaande gerechtigde.

Meer bepaald gaat het om de verhogingen van de volgende sociale prestaties:

- gewaarborgd minimumpensioen
- inkomensgarantie voor ouderen
- leefloon
- minima en bepaalde forfaits in de werkloosheidsverzekering
- inkomensvervangende tegemoetkoming.

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2021.

Koninklijk besluit van 20 juni 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, Belgisch Staatsblad van 30 juni 2021

Geneeskundige zorgen

Verlenging van termijn om in orde te zijn met bijdrageplicht

Het sociaal statuut van de zelfstandigen voorziet in een verjaringstermijn van vijf jaar voor de inning van de sociale bijdragen, terwijl de verlenging van het recht op geneeskundige verzorging slechts kan plaatshebben als de zelfstandige in orde is met de bijdragen binnen een termijn van twee jaar.

Om juridisch te voorzien in een sluitende afstemming tussen het sociaal statuut van de zelfstandigen en de regelgeving over de geneeskundige verzorging, wordt in het kader van het recht op geneeskundige verzorging de termijn om in orde te zijn met de bijdrageplicht voor een bepaald jaar verlengd tot vijf jaar. Zo kunnen alle betaalde socialezekerheidsbijdragen gevaloriseerd worden voor de verlenging van het recht op geneeskundige verzorging.

Dat betekent concreet dat het, om recht op geneeskundige verzorging te verkrijgen voor het jaar 2020, mogelijk is om zich in orde te stellen met de bijdrageplicht tot 31 december 2023.

Deze maatregel is van toepassing op alle gerechtigden binnen de verzekering voor geneeskundige verzorging (dus niet enkel op de zelfstandigen).

Deze maatregel is van toepassing vanaf het refertejaar 2018.

Koninklijk besluit van 18 mei 2021 tot wijziging van artikel 131 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, Belgisch Staatsblad van 27 mei 2021

Moederschapsbescherming

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 worden de bedragen van de moederschapsuitkering verhoogd met 1% vanaf 1 juli 2021.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot verhoging van bepaalde sociale uitkeringen voor zelfstandigen in uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2021

Overbruggingsrecht

Begrip gezinslast

Het bedrag van de uitkering van het overbruggingsrecht varieert naargelang er al dan niet "gezinslast" is. Voortaan moet rekening gehouden worden met het begrip "persoon ten laste" in het kader van de geneeskundige verzorging, om te bepalen of de zelfstandige recht heeft op het bedrag met of zonder gezinslast. Tot nu ging men uit van het begrip "gezinslast" in het kader van de uitkeringsverzekering.

Die wijziging geldt vanaf 1 maart 2020.

Wet van 28 februari 2021 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 maart 2021

Tijdelijke aanpassingen in het kader van de COVID-19 pandemie

De tijdelijke versoepelingen aan het klassieke overbruggingsrecht worden verlengd tot en met 30 september 2021:

- uitbreiding tot starters (minimum 2 kwartalen);
- cumulregeling met een ander vervangingsinkomen;
- toekenning van pensioenrechten (gelijkstelling).

Koninklijk besluit van 25 maart 2021 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen en van de wet van 22 december 2020 tot instelling van verschillende maatregelen ten gunste van zelfstandigen in de context van de COVID-19-crisis, Belgisch Staatsblad van 7 april 2021, ed. 1

Wet van 18 juli 2021 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 29 juli 2021

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 wordt de uitkering overbruggingsrecht op 1 juli 2021 met 2% verhoogd.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot verhoging van bepaalde sociale uitkeringen voor zelfstandigen in uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2021

Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

Verlenging tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

De tijdelijke crisismaatregelen in het kader van overbruggingsrecht worden verlengd tot en met 30 september 2021, namelijk:

- de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij gedwongen onderbreking (dubbel overbruggingsrecht);
- de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij omzetsdaling;
- de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij quarantaine of zorg voor een kind.

De tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij omzetsdaling en de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bij quarantaine of zorg voor een kind, worden verder verlengd tot en met 31 december 2021.

Wet van 28 februari 2021 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 maart 2021

Koninklijk besluit van 25 maart 2021 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen en van de wet van 22 december 2020 tot instelling van verschillende maatregelen ten gunste van zelfstandigen in de context van de COVID-19-crisis, Belgisch Staatsblad van 7 april 2021, ed. 1

Wet van 18 juli 2021 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 29 juli 2021

Koninklijk besluit van 7 november 2021 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 november 2021

Nieuw cumulplafond dubbel overbruggingsrecht

Sinds 1 januari 2021 geldt er een nieuw plafond voor de cumul van de uitkering van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht met andere vervangingsinkomens. Die regeling gold echter niet voor het dubbele overbruggingsrecht.

Vanaf 1 februari 2021 geldt dit nieuw cumulplafond ook voor het dubbele overbruggingsrecht. De uitkering kan gecumuleerd worden met een ander vervangingsinkomen, tot een maximumbedrag. De som van de uitkering van het dubbel overbruggingsrecht en het andere vervangingsinkomen mag per maand niet hoger zijn dan het toepasselijke bedrag van het dubbel overbruggingsrecht. Bij overschrijding zal het maandelijkse bedrag van de uitkering van het dubbel overbruggingsrecht verminderd worden.

Wet van 28 februari 2021 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 maart 2021

Toepassing in de tijd

De Koning krijgt de mogelijkheid om de toepassing in de tijd van de 3 luiken van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht, met inbegrip van het dubbel overbruggingsrecht, aan te passen, bij in Ministerraad overlegd besluit.

Wet van 28 februari 2021 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 maart 2021

Eénmalige premie

Zelfstandigen die tijdens de periode van 1 oktober 2020 tot en met 30 april 2021 gedurende minstens 6 maanden een financiële uitkering in het kader van de tijdelijke crisismaatregelen overbruggingsrecht hebt gekregen, hebben onder bepaalde voorwaarden recht op een eenmalige premie.

Wet van 18 juli 2021 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 29 juli 2021

Omzetsdaling

Het vereiste percentage van de omzetsdaling wordt gewijzigd van 40% naar **65 %**, voor aanvragen die betrekking hebben op maanden vanaf de maand oktober 2021.

Koninklijk besluit van 7 november 2021 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 25 november 2021

Pensioen

Cumulatieregeling in het kader van strijd tegen de COVID-19-pandemie

Gepensioneerden (verpleegsters, artsen, welzijnswerkers, ...) kunnen worden opgeroepen om deel te nemen aan de strijd tegen de COVID-19-pandemie. Als gevolg van die pandemie krijgen een groot aantal burgers een vervangingsinkomen of een vergoeding als compensatie voor een verlies aan inkomsten of als vergoeding voor bijkomende kosten. De inkomsten die toegekend worden in die situaties kunnen een impact hebben op het pensioen dat die personen ontvangen. Deze wet wil een oplossing bieden voor die negatieve gevolgen.

Voor de regeling van de cumulatie van de rust- en overlevingspensioenen met inkomsten uit een beroepsactiviteit, wordt er geen rekening gehouden met de inkomsten voortvloeiend uit een beroepsactiviteit uitgeoefend door de pensioengerechtigde zelf of zijn echtgenoot. Die tijdelijke neutralisatie geldt enkel voor de inkomsten voortvloeiend uit een beroepsactiviteit uitgeoefend in de periode vanaf 1 maart 2020 tot en met 31 maart 2021 en voor zover het gaat om een beroepsactiviteit die aangevat of uitgebreid werd in het kader van de strijd tegen het coronavirus COVID-19. Bovendien moet deze activiteit uitgeoefend worden in één van de bedrijven van de cruciale sectoren of in de essentiële diensten.

Voor de regeling van de cumulatie van de rust- en overlevingspensioenen met een vervangingsinkomen wordt geen rekening gehouden met de uitkeringen wegens tijdelijke werkloosheid wegens overmacht of op grond van economische oorzaken, de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor zelfstandigen en de primaire ongeschiktheidsuitkering en de invaliditeitsuitkering. Deze tijdelijke neutralisatie geldt voor zover die vervangingsinkomens betrekking hebben op de periode vanaf 1 maart 2020 tot en met 31 maart 2021 en ze toegekend zijn wegens het coronavirus COVID-19.

Voor de regeling van de cumulatie van de rust- en overlevingspensioenen met een vergoeding, wordt geen rekening gehouden met vergoedingen toegekend als compensatie voor een verlies aan inkomsten of als vergoeding voor bijkomende kosten te wijten aan de COVID-19-pandemie. Deze tijdelijke neutralisatie gold aanvankelijk zover deze vergoedingen betrekking hebben op de periode vanaf 1 maart 2020 tot en met 31 maart 2021 en ze toegekend zijn wegens het coronavirus COVID-19. De toepassing van deze maatregelen wordt verlengd tot en met 30 september 2021.

Vanaf 1 oktober 2021 tot en met 30 juni 2022 wordt de maatregel verder verlengd voor zover de inkomsten voortvloeien uit een beroepsactiviteit die aangevat of uitgebreid werd in de zorgsector of in de private en openbare instellingen of diensten die belast zijn met de exploitatie van vaccinatiecentra.

Koninklijk besluit van 18 april 2021 tot uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de wet van 7 mei 2020 houdende uitzonderlijke maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie inzake pensioenen, aanvullende pensioenen en andere aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, Belgisch Staatsblad van 27 april 2021

Koninklijk besluit van 29 augustus 2021 tot uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de wet van 7 mei 2020 houdende uitzonderlijke maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie inzake pensioenen, aanvullende pensioenen en andere aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, Belgisch Staatsblad van 10 september 2021

Afschaffing correctie-coëfficiënt

De harmonisatiecoëfficiënt (ook wel correctie-coëfficiënt genoemd, die toegepast wordt op de beroepsinkomsten bij de berekening van het proportioneel pensioen van de zelfstandigen, wordt vanaf het inkomstenjaar 2021 afgeschaft voor de rustpensioenen, de overlevingspensioenen en de overgangsuitkeringen die ingaan vanaf 1 januari 2022.

Concreet betekent dit dat de harmonisatiecoëfficiënt voor de jaren vanaf 2021 op 1 gebracht wordt.

Met het oog op een betere leesbaarheid en aanpasbaarheid, werden de bepalingen met betrekking tot de berekening van het proportioneel pensioen ook herschikt.

Wet van 15 juni 2021 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen, Belgisch Staatsblad van 6 juli 2021

Verhoging maximuminkomen

Naast de verhogingen van het minimumpensioen van de zelfstandigen en de werknemers, worden vier verhogingen voorzien van het maximale beroepsinkomen (plafond) dat in aanmerking kan worden genomen voor de berekening van het proportioneel pensioen van de zelfstandigen vanaf 1 januari 2021.

Wet van 15 juni 2021 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de pensioenregelingen voor werknemers en zelfstandigen, wat betreft de berekening van het proportioneel pensioen, Belgisch Staatsblad van 6 juli 2021

Welvaartsaanpassing voor bepaalde pensioenen

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 worden de volgende bedragen verhoogd met 1,7%:

- Het pensioenbedrag dat betrekking heeft op de forfaitaire jaren, gelegen vóór 1984, in het zelfstandigenstelsel;
- De pensioenopbrengst in het zelfstandigenstelsel voor de loopbaanjaren gelegen tussen 1984 en 2020.

Die maatregel geldt voor de pensioenen die voor het eerst effectief ingaan op 1 juli 2021.

De pensioenopbrengst van ieder loopbaanjaar dat gelegen is vóór 1 januari 2021 wordt verhoogd met 1,7%. Dat geldt voor de rustpensioenen, de overlevingspensioenen en de overgangsuitkeringen ten laste van de pensioenregeling voor zelfstandigen, die niet berekend worden in functie van het minimumpensioen, bedoeld in artikel 131ter van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen.

De verhogingen van sommige pensioenen, voorzien in paragraaf 1 van artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 april 2007, namelijk van de pensioenen die 5 en 15 jaar geleden zijn ingegaan, worden niet toegepast voor de jaren 2021 en 2022.

Wet van 18 juli 2021 houdende tijdelijke ondersteunings- maatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 29 juli 2021

Koninklijk besluit van 6 augustus 2021 tot wijziging van artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 april 2007 tot verhoging van sommige pensioenen en tot toekenning van een welvaartsbonus aan sommige pensioengerechtigden, Belgisch Staatsblad van 23 augustus 2021

Welvaartsaanpassing minimumpensioen

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 worden de bedragen van het minimumpensioen in het zelfstandigenstelsel met ingang van 1 juli 2021 verhoogd met 2%. Deze aanpassing vloeit voort uit de welvaartsaanpassing van de minima in het werknemersstelsel.

Daarnaast worden de aangepaste verhogingen op 1 januari 2022, 1 januari 2023 en 1 januari 2024 (die al ingevoegd waren door het koninklijk besluit van 20 december 2020 inzake de verhoging van het gewaarborgd minimumpensioen) hernomen, rekening houdend met de verhoging op 1 juli 2021.

Koninklijk besluit van 6 augustus 2021 tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde uitkeringen in de regeling voor werknemers, Belgisch Staatsblad van 23 augustus 2021

Welvaartsaanpassing proportioneel pensioen

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 worden alle proportionele pensioenen in het zelfstandigenstelsel, die daadwerkelijk uitbetaald worden of betaalbaar zijn op 1 juli 2021, met 1,7 % verhoogd op 1 juli 2021.

Die welvaartsaanpassing geldt voor alle pensioenen van de zelfstandigen, ongeacht de datum waarop ze vóór 1 juli 2021 zijn ingegaan.

De verhoging wordt echter niet voorzien voor de pensioenen die berekend werden in functie van het bedrag van het minimumpensioen en evenmin voor de onvoorwaardelijke pensioenen.

Die maatregel vervolledigt de verhogingen die al ingevoerd waren. Het geheel van die maatregelen verzekert een herwaardering met 1,7% van het pensioenbedrag met betrekking tot de loopbaan jaren vóór 1984 en van 1984 tot 2020 voor alle gepensioneerde en toekomstig gepensioneerde zelfstandigen die een proportioneel pensioen, berekend op grond van de beroepsinkomsten, genieten.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot aanpassing aan de welvaart van bepaalde pensioenen in de regeling voor zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 15 september 2021

Duurtijd van de overgangsuitkering

De toekenningsduur van de overgangsuitkering wordt verlengd en voor gerechtigden met kinderlast gedifferentieerd in functie van de leeftijd van de kinderen. De duurtijd wordt opgetrokken van:

- 12 tot 18 maanden voor gerechtigden zonder kinderlast;
- 24 tot 36 maanden voor de gerechtigden met een kind ten laste van 13 jaar of ouder;

- 24 tot 48 maanden voor de gerechtigde met een kind ten laste dat jonger is dan 13 jaar of een handicap heeft of indien er binnen de driehonderd dagen na het overlijden een kind geboren werd.

De duur van de overgangsuitkering hangt af van de gezinssituatie op het moment van het overlijden van de huwelijkspartner.

Deze regeling geldt voor de overgangsuitkering die wordt toegekend vanaf 1 oktober 2021.

De langstlevende huwelijkspartner die al een overgangsuitkering krijgt die stopt na 30 september 2021, krijgt automatisch een verlenging van de oorspronkelijke duur van de overgangsuitkering.

Programmawet van 27 december 2021 Belgisch Staatsblad van 31 december 2021

Rouwverlof

Invoering rouwverlof

Zelfstandigen hebben voortaan recht op een rouwverlof bij overlijden van een familielid (de echtgenoot of samenwonende partner van de zelfstandige of het kind, adoptiekind of pleegkind van de zelfstandige of van zijn echtgenoot of samenwonende partner).

Zij kunnen hun beroepsactiviteit onderbreken gedurende maximum 10 dagen, in een periode van een jaar na het overlijden. Gedurende deze onderbrekingsperiode ontvangen zij een uitkering.

Het rouwverlof moet worden aangevraagd bij het socialeverzekeringsfonds, in een periode van een jaar na het overlijden.

De onderbreking van de beroepsactiviteit kan ten vroegste aanvangen op 25 juli 2021.

Wet van 27 juni 2021 tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een kind en tot het flexibiliseren van de opname van het rouwverlof, Belgisch Staatsblad van 15 juli 2021

Koninklijk besluit van 20 december 2021 houdende toekenning van een uitkering ten voordele van de zelfstandige die zijn beroepsactiviteit tijdelijk onderbreekt naar aanleiding van het overlijden van een familielid, Belgisch Staatsblad van 31 december 2021

Pleegouderverlof

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 wordt het bedrag van de uitkering voor pleegouderverlof voor zelfstandigen met 1 % verhoogd vanaf 1 juli 2021.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van artikel 7 van het koninklijk besluit van 23 maart 2019 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een uitkering voor pleegouderverlof ten gunste van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 26 augustus 2021

Adoptieverlof

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 wordt het bedrag van de adoptie-uitkering voor zelfstandigen met 1 % verhoogd vanaf 1 juli 2021.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 december 2006 tot invoering van de toekenningsvoorwaarden van een adoptie-uitkering ten gunste van de zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 26 augustus 2021

Mantelzorg

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 wordt de uitkering mantelzorg op 1 mei 2021 met 2% verhoogd.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot verhoging van bepaalde sociale uitkeringen voor zelfstandigen in uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2021

Vaderschaps- en geboorteverlof

Welvaartsaanpassing

In het kader van de welvaartsaanpassingen 2021-2022 wordt de uitkering vaderschaps- en geboorteverlof op 1 mei 2021 met 1% verhoogd.

Koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot verhoging van bepaalde sociale uitkeringen voor zelfstandigen in uitvoering van de artikelen 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2021

Bedrag

Het bedrag van de vaderschaps- en geboorte-uitkering wordt vanaf 1 januari 2022 losgekoppeld van het bedrag van de moederschapsuitkering.

Programmawet van 27 december 2021, Belgisch Staatsblad van 31 december 2021

Organisatie

Het koninklijk besluit van 22 december 1970 betreffende de algemene organisatie van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen regelt de algemene organisatie van het RSVZ. Dat besluit legt onder andere het territoriale bevoegdheidsgebied en de zetel van de gewestelijke kantoren van het RSVZ vast en bepaalt op welke wijze de bevoegdheden worden verdeeld onder de centrale administratie en de gewestelijke kantoren.

Dit koninklijk besluit actualiseert een aantal begrippen, evenwel zonder enige inhoudelijke wijziging door te voeren:

- De omschrijving van het territoriale bevoegdheidsgebied van de gewestelijke kantoren die gelegen zijn op het grondgebied van de vroegere provincie Brabant, wordt aangepast aan de splitsing van die provincie sinds 1 januari 1995: één kantoor in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, één in de provincie Vlaams-Brabant en één in de provincie Waals-Brabant. Er wijzigt niets aan de gemeenten waarvoor elk van die kantoren bevoegd is.
- De vermelding van het niet meer bestaande bestuursniveau Brusselse Agglomeratie wordt gewijzigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.
- In de Nederlandse tekst wordt de term "gewestelijke bureaus", vervangen door "gewestelijke kantoren".
- Het begrip "decentralisatie" wordt vervangen door het begrip "deconcentratie", om zo de terminologie uit de rechtsleer te gebruiken die overeenstemt met de werkelijke situatie. Dit wijzigt niets aan de bestaande interne organisatie van het RSVZ.
- Tenslotte wordt ook het verouderde begrip "mechanische procédés" vervangen door "informaticatechnieken".

Koninklijk besluit van 29 augustus 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 1970 betreffende de algemene organisatie van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, Belgisch Staatsblad van 14 september 2021

Inspectiedienst RSVZ

Controle maatregelen COVID-19

De sociaal inspecteurs van bepaalde sociale inspectiediensten, waaronder het RSVZ, worden belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen inzake de volgende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie:

- de doelgroepvermindering aan bepaalde categorieën van werkgevers behorende tot de evenementensector;
- de vermindering van socialezekerheidsbijdragen aan bepaalde categorieën van werkgevers behorende tot de reissector;
- de doelgroepvermindering aan bepaalde categorieën van werkgevers behorende tot de hotelsector.

De sociaal inspecteurs beschikken over de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 23 tot 39 en 43 tot 49 van het Sociaal Strafwetboek wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van die bepalingen.

Wet van 2 april 2021 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie, Belgisch Staatsblad van 13 april 2021

RECHTSPRAAK

Dit document bevat de belangrijkste vonnissen en arresten van 2021 met betrekking tot het sociaal statuut van de zelfstandigen, waarvan het RSVZ kennis heeft.

De vonnissen en arresten worden gegroepeerd per gerechtelijke instantie en chronologisch gerangschikt.

Arresten van het Grondwettelijk Hof

Prejudiciële vragen van het Hof van Cassatie

Arrest van het Grondwettelijk Hof van 28 oktober 2021

Nr. 153/2021

[Grondwettelijk Hof \(const-court.be\)](https://const-court.be)

Vennootschapsbijdrage

- *Inning door sociale verzekeringsfondsen*
- *Waarborgen*
- *Gelijkheid en non-discriminatie*
- *Verhogingen*

Het Hof van Cassatie heeft bij arrest van 3 februari 2020 twee prejudiciële vragen over de vennootschapsbijdrage gesteld aan het Grondwettelijk Hof.

Eerst en vooral moet het Grondwettelijk Hof onderzoeken of het onderscheid in waarborgen bij de inning van de vennootschapsbijdrage door de socialeverzekeringsfondsen ten opzichte van de waarborgen bij belastingen geïnd door de rekenplichtigen van de Staat een schending uitmaakt van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Het Hof oordeelt dat er geen schending is van het gelijkheidsbeginsel. Hoewel er een verschil is in waarborgen, is er geen sprake van een onevenredige beperking van de rechten van zij die de vennootschapsbijdrage verschuldigd zijn.

Daarnaast moet het Grondwettelijk Hof onderzoeken of artikel 94, 10° van de wet van 30 december 1992, waarin wordt gesteld dat de Koning de gevallen kan bepalen waarin kan worden verzaakt aan de toepassing van verhogingen wegens laattijdige betaling van de bijdragen, verenigbaar is met artikel 170, §1 van de Grondwet, aangezien niet is voorzien in nauwkeurige, ondubbelzinnige en duidelijke criteria aan de hand waarvan kan worden bepaald welke bijdrageplichtige de verzaking kan genieten.

Ook hier oordeelt het Hof dat er geen schending is van de Grondwet. Deze verhoging is een verwijlinterest en geen belasting. Artikel 170, §1 van de Grondwet verhindert bijgevolg niet dat de wetgever de Koning ertoe machtigt de gevallen te bepalen waarin kan worden verzaakt aan de toepassing van de verhoging.

Arresten van de arbeidshoven

RSVZ / NV C

Arbeidshof Brussel, tiende kamer

Arrest van 12 februari 2021, A.R. 2019/AB/421

Niet gepubliceerd

Kwalificatie publiek mandaat

- *Bestuurdersmandaat*
- *Uitzondering op verzekeringsplicht als zelfstandige*

Het geschil betreft de uitzondering op de verzekeringsplicht als zelfstandige op basis van een publiek mandaat (artikel 5bis KB. nr. 38) en de toepassing van de wet van 13.07.2005 betreffende de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van bepaalde instellingen.

NV C.X. en NV C.S. zijn dochterondernemingen van D., een openbare instelling. T.D., V.F., J.N. en M.R. werken als loontrekkende in D. Daarnaast zijn ze bezoldigd bestuurder in de vennootschappen C.X. en C.S. Volgens hen is dit een publiek mandaat waarvoor ze niet verzekeringsplichtig zijn als zelfstandige en waarvoor de vennootschappen jaarlijks een bijdrage moeten betalen overeenkomstig de wet van 13.07.2005. Volgens het RSVZ zijn ze wel verzekeringsplichtig als zelfstandige. In eerste aanleg oordeelt de rechter dat het wel publieke mandaten zijn. Het RSVZ gaat in beroep.

Volgens het RSVZ gaat het niet om een directe vertegenwoordiging maar om een cascaderегeling en is er geen causaal verband tussen het mandaat in de NV en de hoedanigheid van vertegenwoordiger van de openbare instelling.

D. is een openbare instelling. Noch het feit dat zij over een zekere functionele autonomie beschikt, noch de ontwikkeling van haar activiteiten, wijzigt het karakter van openbare instelling.

Het bewijs van de vertegenwoordiging kan met alle middelen van recht worden bewezen. Het hof is na onderzoek van de stukken van het dossier van oordeel dat elk mandaat als bestuurder van NV C.X. en NV C.S., voortvloeit uit de vertegenwoordiging van de openbare instelling D. De vertegenwoordiging komt voort uit een uitdrukkelijke beslissing van de Raad van Bestuur van D. en van de benoeming door de algemene vergadering van elke dochteronderneming. Zij is niet in strijd met enige wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling. Geen van de door het RSVZ aangevoerde elementen leiden tot een andere conclusie.

Bijgevolg zijn T.D., V.F., J.N. en M.R. op basis van artikel 5bis KB nr. 38 niet onderworpen aan het sociaal statuut van zelfstandigen voor deze activiteit. NV C.X. en NV C.S. zijn onderworpen aan de wet van 13.7.2005 betreffende de invoering van een jaarlijkse bijdrage ten laste van bepaalde instellingen.

Zij moeten hun verzoek om terugbetaling van bijdragen richten tot de socialeverzekeringfondsen waarbij zij zijn aangesloten. Het RSVZ is hiervoor niet bevoegd.

De vordering tot schadevergoeding wegens schending van de beginselen van behoorlijk bestuur kon niet worden toegewezen. Ervan uitgaande dat de rechtsgrondslag van deze

vordering, die niet nader is gepreciseerd, die van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek is, zijn de voorwaarden (fout, schade, causaal verband) niet voldoende aangetoond.

BVBA D.I. en M.D. / RSVZ

Arbeidshof Brussel

Arrest van 2 maart 2021, A.R. 2019/AB/826

Niet gepubliceerd

Sociale bijdragen

- *Ongeldig verblijfsrecht*
- *Onderwerping als zelfstandige*
- *Sociale rechten*
- *Europees verdrag voor de rechten van de mens en eerste aanvullende Protocol*

M.D. werkt tussen 2012 en 2017 als zelfstandige in België zonder wettig verblijfsrecht en beroepskaart. Het RSVZ is van oordeel dat hij sociale bijdragen als zelfstandige is verschuldigd. Volgens M.D. is dit in strijd met het Europees verdrag voor de rechten van de mens en het eerste aanvullende Protocol, aangezien hij zonder wettig verblijfsrecht geen beroep kan doen op sociale rechten. De arbeidsrechtbank oordeelt in het voordeel van het RSVZ. M.D. gaat in beroep.

Ook het arbeidshof volgt de redenering van M.D. niet en geeft het RSVZ gelijk.

Het Hof herinnert eraan dat het Belgische socialezekerheidsstelsel een solidariteitsstelsel is en geen kapitalisatiesysteem, waarbij de sociale bijdragen onmiddellijk worden uitgekeerd aan alle uitkeringsgerechtigden. Ook als er geen uitkeringen zijn, zijn bijdragen verschuldigd.

Het Hof stuit vervolgens op het hoofdargument van de betrokkene, volgens hetwelk hij als gevolg van de betaling van de betrokken premies een bijzondere en exorbitante last zou moeten dragen, aangezien hij geen recht heeft op de betaling van uitkeringen, en dat dit in strijd zou zijn met artikel 1 van het eerste aanvullend protocol bij het Europees Verdrag. Hij stelt een schending van het eigendomsrecht en discriminatie vast.

In antwoord op dit standpunt herinnert het arbeidshof eraan dat de normen van het internationale verdragsrecht voorrang hebben boven de norm van het nationale recht. Dit is het geval met artikel 14 van het EVRM (verbod van discriminatie) en artikel 1 van het eerste aanvullend protocol (recht op eigendom).

In het STEK-arrest heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens geoordeeld dat wanneer een staat besluit een uitkeringsregeling in te voeren, hij dit moet doen op een wijze die verenigbaar is met artikel 14 van het Verdrag. Aangezien betrokkene voldoet aan de voorwaarden van koninklijk besluit nr. 38, waren de bijdragen verschuldigd en doet het feit dat hij geen uitkeringen kon ontvangen, niet ter zake.

Het arbeidshof herinnert er ook aan dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in zijn arrest in de zaak BUFFALO heeft geoordeeld dat het heffen van belastingen en het innen van sociale bijdragen, een inmenging is in het door lid 1 van dit artikel gewaarborgde recht, een inmenging die wordt gerechtvaardigd door dezelfde tekst (in de tweede alinea ervan). Bijgevolg aanvaardt het Hof niet dat het bestaan van een sociale schuld zonder compensatie

het evenwicht van het stelsel zou verstoren en een schending van het eigendomsrecht en een discriminatie bij de uitoefening van dat recht zou vormen. Het hof verwerpt het hoger beroep.

RSVZ/ E.B.

Arbeidshof Luik, afdeling Luik, 1ste kamer

Arrest van 22 juni 2021, A.R. 18/2188/A

Niet gepubliceerd

Bijdragen

- *Verzaking aan verhogingen*
- *Discretionaire bevoegdheid*
- *Afbetaalplan*

E.B. vraagt kwijtschelding van verhogingen aan. Deze aanvraag wordt geweigerd door het RSVZ. E.B. tekent beroep aan. De arbeidsrechtbank vernietigt de beslissing van het RSVZ. Het RSVZ gaat in hoger beroep.

Overeenkomst artikel 48 ARS is de verzaking aan de verhogingen mogelijk in de volgende gevallen:

- de schuldenaar kan zich beroepen op overmacht;
- de schuldenaar kon, ter wille van de speciale aard van de uitgeoefende bezigheid, zich te goeder trouw beschouwen als niet onderworpen zijnde aan het koninklijk besluit nr. 38;
- in andere behartigenswaardige gevallen.

Het RSVZ beslist over de verzaking. Dit is een discretionaire bevoegdheid van het RSVZ. Het hof kan enkel de wettigheid van de beslissing controleren.

Eén van de punten die in het kader van de wettigheidstoetsing moet worden gecontroleerd, is de verplichting voor het RSVZ om de beslissing te motiveren, conform de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Deze motivering moet de juridische en feitelijke overwegingen melden die aan de beslissing ten grondslag liggen en moet afdoende zijn.

Volgens E.B. is de beslissing van het RSVZ niet afdoende gemotiveerd. Het hof gaat hier niet in mee. Het RSVZ vermeldt in de beslissing de juridische grondslag (art. 48 ARS) en antwoordt ook afdoende op alle door E.B. ingeroepen omstandigheden. Het RSVZ heeft geen kennelijke beoordelingsfout begaan. Het arbeidshof vernietigt bijgevolg het vonnis van de arbeidsrechtbank.

In ondergeschikte orde vraagt E.B. een afbetaalplan voor het nog verschuldigde bedrag. Deze vordering wordt afgewezen, aangezien het RSVZ hiervoor niet bevoegd is.

M.G. /FPD – RSZ – RSVZ

Arbeidshof Antwerpen, kamer 10

Arrest van 10 augustus 2021, A.R. 2020/AA/66

Niet gepubliceerd

Pensioen

- *Raming*
- *Toekenning van pensioenrechten*
- *Schadevergoeding*

M.G. vraagt aan de Federale Pensioendienst (FPD) een raming van zijn toekomstig pensioenrecht. Na ontvangst van deze raming ziet hij dat zijn tewerkstelling bij NV X en zijn militaire dienstplicht niet werden opgenomen. De FPD voegt de militaire dienstplicht toe, maar de tewerkstelling bij NV X niet omdat deze ambtshalve door de RSZ werd geschrapt bij gebrek aan gezagselement.

M.G. was hiermee niet akkoord en maakte de zaak aanhangig bij de arbeidsrechtbank Antwerpen. De rechtbank verklaarde de vordering onontvankelijk, waarop M.G. hoger beroep aantekende bij het arbeidshof Antwerpen.

Om een raming te kunnen aanvechten, moet men een reeds verkregen en dadelijk belang hebben of een schending van een ernstig bedreigd recht willen voorkomen. Betrokkene faalt volgens het hof in de bewijslast, want een raming is geen beslissing waaraan men rechten kan ontnemen. Deze houdt geen weigering of toekenning van een (pensioen)recht in, maar strekt ertoe hem te informeren over de gegevens die gekend zijn in zijn pensioendossier bij de FPD. Er is ook geen schending van een ernstig bedreigd (pensioen)recht, nu dat recht thans nog niet opeisbaar is. De effectieve beoordeling van de al dan niet toekenning van een pensioenrecht zal maar geschieden waar M.G. daartoe een aanvraag richt aan de FPD of wanneer die overheidsdienst dat ambtshalve zal beoordelen. Een afgeleverde raming geldt niet als kennisgeving van een recht op pensioen. Er is ook geen schending van het informatiebeginsel: de FPD heeft alle vergaarde gegevens nauwkeurig meegedeeld.

De vordering tot toekenning van pensioenrechten in het werknemersstelsel en dat van de zelfstandigen wordt niet onderzocht door het hof. Deze vorderingsonderdelen zijn namelijk voorbarig omdat er nog geen pensioenrecht kan worden toegekend: betrokkene toont niet aan dat hij aan de voorwaarden voldoet.

M.G. vraagt in ondergeschikte orde een schadevergoeding op grond van art. 1382 B.W., dat een fout, schade en causaal verband tussen beiden vereist. Deze vordering is ook voorbarig: er is immers nog geen (pensioen)schade, zolang er geen (pensioen)recht werd ontnomen of mislopen. Een raming is geen beslissing die het pensioenrecht ontnemt. Het hof gaat daarom niet in op dit vorderingsonderdeel.

J.S./ RSVZ

Arbeidshof Luik, afdeling Luik, 1ste kamer

Arrest van 2 november 2021, A.R. 2020/AL/473

Niet gepubliceerd

Onderwerping

- *Beroepsactiviteit*
- *Administratieve geldboete*

Het RSVZ beslist dat J.S. verzekeringsplichtig is als zelfstandige omdat hij tussen 03.01.2011 en 28.01.2014 151 keer schroot heeft verkocht. Het RSVZ legt ook een administratieve geldboete op. J.S. betwist zijn aansluiting als zelfstandige en haalt aan dat hij slachtoffer is van identiteitsfraude. Hij betwist ook de administratieve geldboete omdat deze na vijf jaar niet meer mag worden opgelegd. De arbeidsrechtbank oordeelt in het voordeel van het RSVZ. J.S. gaat in hoger beroep.

Het hof acht de verzekeringsplicht als zelfstandige bewezen. J.S. bewijst de identiteitsfraude niet. Zijn klacht bij de politie werd zonder gevolg geklasseerd. J.S. haalt niet aan welke verkopen hij wel heeft gedaan, en bij welke hij niet aanwezig geweest kan zijn. Het hof ziet ook niet in waarom de opkopers van schroot zouden liegen over het aantal verkopen.

J.S. beweert ook dat zijn handtekening vervalst is geweest. Maar uit de ingediende stukken blijkt dat de in het kader van de door J.S. ingediende klacht overwogen grafologische expertise niet is uitgevoerd. Uit de brief van de deskundige, die in het kader van een raming is verzonden, kunnen geen conclusies worden getrokken.

Tot slot oordeelt het Hof dat de administratieve geldboete wel terecht werd opgelegd. Volgens art. 17quinquies KB nr. 38 kan deze boete niet meer dan 5 jaar na de feiten worden opgelegd. Aangezien de feiten liepen vanaf 03.01.2011 tot 28.01.2014, begint de periode van 5 jaar pas te lopen op 28.01.2014. De boete werd tijdig opgelegd per aangetekend schrijven op 24.10.2017.

G.M. / Socialeverzekeringsfonds

Arbeidshof Bergen

Arrest van 12 november 2021, A.R. 2021/AM/15

Niet gepubliceerd

Sociale bijdragen

- *Verjaring*
- *Schending redelijke termijn*

G.M. tekent op 21.10.2002 hoger beroep aan tegen een vonnis van de arbeidsrechtbank. Het socialeverzekeringsfonds heeft op de inleidende zitting van 11.12.2002 de zaak naar de rol verwezen. Pas op 13 januari 2021 neemt het fonds terug initiatief om de procedure verder te zetten. G.M. haalt aan dat de vordering intussen verjaard is en dat het fonds de redelijke termijn heeft geschonden door 18 jaar te wachten.

Het hof oordeelt dat de verjaring niet is ingetreden. Een dagvaarding voor het gerecht stuit de verjaring overeenkomstig artikel 2244, eerste lid B.W. De stuiting wordt dan verlengd tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken (artikel 2244, tweede lid B.W.).

Het hof is wel van oordeel dat het socialeverzekeringsfonds niet heeft gehandeld als een voorzichtig en zorgvuldig persoon door de procedure pas na 18 jaar verder te zetten. De sociale bijdragen op zich blijven wel verschuldigd, maar het hof kent wel een schadevergoeding toe aan G.M. De gerechtelijke interesten worden ook geschorst tussen 11.12.2022 en 13.01.2021. Tenslotte haalt het hof aan dat het niet bevoegd is om te verzaken aan de verhogingen bedoeld in art. 48 ARS. Hiervoor moet G.M. via zijn fonds een aanvraag indienen bij het RSVZ.

L.P. / RSVZ

Arbeidshof Gent, afdeling Gent

Arrest van 3 december 2021, A.R. 2021/AG/34

Niet gepubliceerd

Sociale bijdragen

- *Dwangbevel*
- *Stuiting verjaring*
- *Faillissement*
- *Verschoonbaarheid*
- *Aangifte schuldvordering*

L.P. is zaakvoerder van een bvba. Deze werd op 23 januari 2009 failliet verklaard. Zijn socialeverzekeringsfonds heeft hiervoor aangifte van schuldvordering gedaan en ook een gedeeltelijke betaling bekomen. Voor de onbetaalde bijdragen van 2005 tot 2009 werd uiteindelijk een dwangbevel betekend. Volgens L.P. is dit dwangbevel nietig, omdat de vordering tijdig werd betwist. De bijdragen zijn volgens L.P. ook verjaard, omdat er niet tijdig werd gestuit. Tenslotte moest er volgens L.P. moest ook een schuldvordering worden ingediend in het persoonlijk faillissement van zijn echtgenote omdat sociale bijdragen een gemeenschapsschuld zijn. Haar verschoonbaarverklaring werkt daarom ook door naar hem.

Het arbeidshof oordeelde als volgt: artikel 47bis ARS voorziet dat een dwangbevel enkel mogelijk is wanneer de vordering niet wordt betwist. Het socialeverzekeringsfonds kan het dwangbevel niet rechtsgeldig maken door de betwisting zelf te weerleggen om zichzelf zo van een uitvoerbare titel voorzien. De enige sanctie die verbonden is aan het onterecht gebruik van een dwangbevel, is dat het fonds dan zelf moet instaan voor de kosten van dit dwangbevel. Andere sancties zijn niet voorzien, maar dat betekent niet het fonds terecht kan overgaan tot invordering. Enkel de arbeidsgerechten zijn bevoegd om zich over het geschil uit te spreken. Wanneer de vordering wordt betwist, moet het fonds bijgevolg tot dagvaarding overgaan.

Het feit dat, samen met het dwangbevel, een dwangschrift werd betekend dat wegens een vormgebrek nietig moet worden verklaard, doet aan de rechtsgevolgen van de betekening van dat bevel geen afbreuk. Het bevel tot betalen van de bijdragen heeft dus stuitingseffect gehad. De bijdragen waren dus niet verjaard. Het feit dat de barcode van het postkantoor op de aangetekende zendingen om één of andere reden doorschraapt was door het fonds, doet hier geen afbreuk aan.

Sociale bijdragen zijn niet alleen verhaalbaar op het eigen vermogen, maar in principe ook op het gemeenschappelijk vermogen van de huwgemeenschap. Dit betekent echter niet dat het socialeverzekeringsfonds voor de onbetaalde bijdragen van de zelfstandige, die *in casu* ook nog eens dateren van vóór de aanvang van de zelfstandige activiteit van de echtgenote, aangifte moet doen in het persoonlijk faillissement van zijn echtgenote.

De verschoonbaarverklaring van de echtgenote werkt ook niet door naar L.P. Art. 82, lid 2 van de Faillissementswet van 8 augustus 1997 is alleen van toepassing op eigen schulden van de gefailleerde waarvoor ook de echtgenoot persoonlijk aansprakelijk is. De echtgenoot van de gefailleerde wordt meer bepaald enkel bevrijd van die schuld die hij gezamenlijk of hoofdelijk met de gefailleerde is aangegaan. Sociale bijdragen zijn niet dit. Dat het een schuld is van de huwgemeenschap, verandert daar niets aan.

Arresten van de Hoven van beroep

H.K. /RSVZ, M.L. en M.J.

Hof van beroep Antwerpen

Arrest van 24 februari 2021, A.R. 2020/AR/557

Niet gepubliceerd

Revindicatievordering

- *Bewijs van eigendom*
- *Bewijslast*
- *Schadevergoeding*

Het RSVZ heeft in het kader van een openstaande schuldvordering uitvoerend beslag gelegd op roerende goederen in het bezit van H.K. (de moeder van de kinderen van M.L en tevens met hem samenwonend) bracht bij de rechtbank van eerste aanleg Limburg (afdeling Hasselt) een dagvaarding uit in revindicatie en opheffing van het gelegde beslag. M.J. stelde een vordering tot tussenkomst in. De beslagrechter verklaarde deze revindicatievordering voor bepaalde roerende goederen ongegrond, en voor andere roerende goederen onontvankelijk. H.K. stelt tegen dit vonnis hoger beroep in ten aanzien van het RSVZ. M.L. vordert dat de oorspronkelijke revindicatievordering ontvankelijk en gegrond wordt verklaard. Hij vordert daarnaast zijn schulden te regulariseren dan wel kwijt te schelden en het RSVZ te veroordelen tot een schadeloosstelling ten belope van 5000 EUR.

H.K. beweert dat zij sommige in beslag genomen goederen in bruikleen had van G. De revindicatievordering m.b.t. deze goederen wordt onontvankelijk verklaard daar zulke vordering enkel kan uitgaan van diegene die beweert eigenaar te zijn van de in beslag genomen goederen. De eigenaar van de goederen is G. en niet H.K. waardoor zij niet over het vereiste belang beschikt.

De vordering tot tussenkomst vanwege M.J. werd door de beslagrechter terecht onontvankelijk verklaard aangezien M.J. niet aantoonde over enig belang te beschikken om tussen te komen in de revindicatieprocedure.

Krachtens art. 2179 BW wordt de schuldenaar, die op het ogenblik van het beslag in het bezit is van de in beslag genomen goederen, geacht ervan de eigenaar te zijn. H.K beweert echter de exclusieve eigendom te hebben over bepaalde in beslag genomen goederen. H.K kan hiervan het bewijs leveren met alle middelen van recht. Er moet wel rekening worden gehouden met de collusie tussen de beslagen schuldenaar en de terugvorderende partij. Het Hof is van oordeel dat H.K. er niet in slaagt het bewijs bij te brengen dat de in beslag genomen goederen haar eigendom zijn.

Het Hof verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de vordering van M.L. die ertoe strekt zijn schulden te regulariseren dan wel kwijt te schelden. Vorderingen m.b.t. een beweerde onregelmatigheid van de aan het beslag ten grondslag liggende titel of van het beslag zelf kunnen niet in het kader van een revindicatieprocedure worden beoordeeld.

Het Hof verklaart de nieuwe vordering tot betaling van een schadevergoeding vanwege het RSVZ aan M.L. in hoger beroep ongegrond gelet op het gebrek aan bewijs van een concrete

fout of onzorgvuldigheid in hoofde van het RSVZ, de daardoor veroorzaakte concrete schade en het oorzakelijk verband tussen beide.

Vonnissen van de arbeidsrechtbanken

A.T. /RSVZ

Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Brugge

Vonnis van 4 januari 2021, A.R. 19/1055/A

Niet gepubliceerd

Kwalificatie arbeidsrelatie

- *Schijnzelfstandigheid*
- *Schoonmaak*
- *Gezagsrelatie*

A.T. betwist dat zij als zelfstandige schoonmaakster zou hebben gewerkt. Zij houdt voor dat ze prestaties als werknemer heeft verricht, waardoor zij niet verzekeringsplichtig is als zelfstandige.

De rechtbank onderzoekt aan de hand van de Arbeidsrelatiewet of er sprake is van gezag. De rechtbank verwijst hiervoor naar de algemene criteria (art. 333, §1 Arbeidsrelatiewet) en de irrelevante criteria (art. 333, §3 Arbeidsrelatiewet). Tot deze laatste behoort onder andere de wijze waarop de inkomsten bij de fiscale administratie worden gedeclareerd. Er wordt ook verwezen naar de specifieke criteria voor bepaalde economische sectoren (art. 334 Arbeidsrelatiewet), die gelden voor o.a. de schoonmaaksector (art. 337/1, §1, 4° Arbeidsrelatiewet).

De rechtbank is van oordeel dat op basis van deze criteria en alle feitelijke elementen, de tewerkstelling van A.T. moet vermoed worden te kaderen in een arbeidsovereenkomst. Ze had een vast werkschema zonder flexibiliteit en mocht ook nooit kiezen wanneer ze vakantie nam. Ze kreeg al haar instructies vanuit de vennootschap en kreeg ook vanuit de vennootschap opmerkingen als er iets niet goed was gedaan of anders moest. Ze leverde enkel materiële prestaties en deed schoonmaakactiviteiten onder het gezag van de vennootschap. Zij had geen zeggenschap of belang in de bedrijfsstructuur en -organisatie. Het feit dat ze een aantal aandelen had, dat haar verloning werd aangegeven als "bezoldiging bedrijfsleider" en dat men haar ertoe probeerde te overhalen een overeenkomst als werkend vennoot te ondertekenen, doet aan het voorgaande geen afbreuk. De vennootschap heeft misbruik gemaakt van haar zwakkere positie door haar precare verblijfsrechtelijke situatie.

Er is bijgevolg geen verzekeringsplicht is als zelfstandige: de voorwaarden van artikel 3 van het KB nr. 38 zijn niet voldaan.

L.S. / RSVZ

Arbeidsrechtbank Waals-Brabant, afdeling Waver, 6^e aanvullende kamer

Vonnis van 11 januari 2021, A.R. 20/605/A

Niet gepubliceerd

Droit passerelle de crise COVID-19

- *Heropstart-overbruggingsrecht*
- *Zelfstandige in bijberoep*
- *Bijdragen*

L.S. is zelfstandige in bijberoep en vraagt het heropstart-overbruggingsrecht aan. Zelfstandigen in bijberoep kunnen hier enkel van genieten als hun voorlopige bijdrage minstens even hoog is als die van een zelfstandige in hoofdberoep (747,66 euro). Haar kwartaalbijdrage bedraagt 747,46 euro, een verschil van 20 cent. Haar aanvraag wordt geweigerd, omdat de bijdrage te laag is.

L.S. is niet akkoord met deze beslissing en gaat in beroep. De arbeidsrechtbank bevestigt de beslissing van het RSVZ.

D.P. /RSVZ

Arbeidsrechtbank Brussel

Vonnis van 16 maart 2021, A.R. 16/931/A

Niet gepubliceerd

Gelijkstelling ziekte

- *Stopzetting beroepsactiviteit*
- *Verderzetting door tussenpersoon*
- *Motiveringsverplichting*

D.P. is arbeidsongeschikt en vraagt gelijkstelling wegens ziekte aan. Het RSVZ weigert omdat de stopzetting niet bewezen is: de uitbating werd in naam en voor rekening van D.P. verdergezet tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid.

D.P. tekent beroep aan tegen deze beslissing en stelt dat een derde de zaak open heeft gehouden omdat de overname niet van vandaag op morgen kan worden geregeld.

Art. 28, §3 ARP bepaalt dat geen enkele periode kan worden gelijkgesteld indien de belanghebbende in de loop hiervan een beroepsbezigheid heeft uitgeoefend. De zelfstandige wordt geacht zijn beroepsbezigheid niet te hebben stopgezet, indien in zijn naam, door een tussenpersoon, een bezigheid wordt uitgeoefend en hij geheel of ten dele het genot heeft van de door die bezigheid opgeleverde inkomsten.

De rechtbank is van oordeel dat het RSVZ de gelijkstelling wegens ziekte terecht heeft geweigerd. De beroepsactiviteit werd niet volledig stopgezet:

- Op basis van de fiscale gegevens stond vast dat D.P. inkomsten heeft genoten tijdens de betwiste periode.

- De onderneming bleef tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid op naam van D.P. staan tot de datum van overname.
- Een tussenpersoon zette de uitbating verder voor zijn rekening, waarvoor ook kosten werden aangerekend.

Artikel 3 van de motiveringswet van 29 juli 1991 stelt dat de motivering afdoende moet zijn. Deze motivering moet niet altijd uitgebreid zijn. De motiveringsverplichting laat toe dat de motivering niet alle feitelijke elementen moet bevatten, maar wel alleen deze die de beslissing begrijpelijk maken. Een beslissing is voldoende gemotiveerd wanneer zij de betrokkene toelaat, op basis van de enkele lectuur van de beslissing te begrijpen waarom de beslissing getroffen is en te beoordelen of er elementen zijn om deze beslissing te betwisten voor de arbeidsrechtbank. De beslissing van het RSVZ beantwoordt aan deze formele vereiste.

X.B. / Socialeverzekeringsfonds
Franstalige arbeidsrechtbank Brussel, 11^e kamer
Vonnis van 1 april 2021, A.R. 20/736/A
Niet gepubliceerd
Overbruggingsrecht

- *Voorwaarden*
- *Gelijkstelling ziekte*
- *Verzekeringsplicht*

X.B. is zelfstandige in hoofdberoep. Hij wordt arbeidsongeschikt en de periode vanaf 01.04.2018 tot 31.09.2018 wordt gelijkgesteld wegens ziekte. Op 01.09.2019 hervat hij zijn activiteit en op 02.10.2019 gaat hij failliet.

Hij vraagt overbruggingsrecht aan bij zijn socialeverzekeringsfonds, maar dit wordt hem geweigerd omdat hij door de periode gelijkstelling ziekte geen vier kwartalen verzekeringsplicht kan bewijzen (art. 5, §1, 1° wet 22.12.2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen).

X.B. betwist de weigering en meent dat hij wel verzekeringsplichtig is tijdens de periode gelijkstelling wegens ziekte, maar dat hij vrijgesteld is van de betaling van sociale bijdragen. Kwartalen die zijn vrijgesteld door het RSVZ tellen wel mee om de vereiste vier kwartalen verzekeringsplicht te beoordelen en volgens hem bevindt hij zich in een gelijkaardige situatie.

Zijn socialeverzekeringsfonds oordeelt dat de situatie niet vergelijkbaar is: in geval van gelijkstelling wegens ziekte is de zelfstandige gestopt met zijn activiteit, in geval van vrijstelling gaat het om zelfstandigen die hun beroepsactiviteiten nog verder zetten. De periode gelijkstelling ziekte is louter een gelijkgestelde periode waarin geen zelfstandige activiteit wordt uitgeoefend en waarvoor er dus geen verzekeringsplicht is.

De arbeidsrechtbank oordeelt dat de kwartalen die gelijkgesteld zijn wegens ziekte wel meetellen voor de beoordeling van de voorwaarde in art. 5, §1, 1° wet 22.12.2016 (vier kwartalen verzekeringsplichtig. De rechtbank baseert zich hiervoor op artikel 15, §3 KB nr. 38 dat stelt dat de Koning bepaalt onder welke voorwaarden de zelfstandige, die wegens ziekte of invaliditeit zijn activiteit heeft moeten onderbreken van bijdrage vrijgesteld is. Hieruit leidt de rechtbank af dat er wel verzekeringsplichtig is, maar dat de bijdrage wordt vrijgesteld.

De rechtbank verwijst ook naar art. 17, §8, tweede lid van het KB nr. 38: voor de toepassing van artikel 28, § 2, van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen worden de bijdragen waarvoor een vrijstelling werd verkregen, geacht betaald te zijn. Ook dit bevestigt volgens de rechtbank dat de zelfstandige tijdens de gelijkstelling ziekte, die wordt gelijkgesteld met een periode van activiteit, verzekeringsplichtig is en dat de sociale bijdragen die hij verschuldigd is, geacht worden betaald te zijn.

X.B. voldoet dus aan de voorwaarden en zijn vordering is gegrond.

G.J. /RSVZ

Arbeidsrechtbank Gent, afdeling Veurne, kamer V5

Vonnis van 12 mei 2021, A.R. 20/77/A

Niet gepubliceerd

Internationale verzekeringsplicht

- *Verordening 883/2004*
- *Substantieel gedeelte van de werkzaamheden*
- *Verhouding tussen de vier indicatieve criteria*

Eiser is een arts-specialist, woonachtig in België. Vanaf 1 oktober 2011 is hij als zelfstandige onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid. Vanaf 1 september 2015 oefent hij naast zijn zelfstandige activiteit in België ook activiteiten uit als arts in Frankrijk. Op 29 november 2018 beslist het RSVZ dat eiser omwille van zijn activiteiten in Frankrijk niet langer onderworpen kan zijn aan de Belgische sociale zekerheid. Deze beslissing wordt door eiser betwist.

Volgens artikel 13.2 Verordening 883/2004 is de wetgeving van het woonland van toepassing wanneer de betrokkene in dat land een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden verricht. Artikel 14.8 Verordening 883/2004 bepaalt dat de beoordeling of een substantieel gedeelte van de werkzaamheden anders dan in loondienst in een lidstaat wordt verricht, mede op grond van de volgende indicatieve criteria gebeurt: de omzet; de arbeidstijd; het aantal verleende diensten en/of het inkomen. Tussen partijen bestaat betwisting omtrent de interpretatie van het "en/of" gegeven.

Volgens eiser is hij, ondanks zijn werkzaamheden in Frankrijk, nog steeds onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid omdat steeds minstens 25% van zijn werkzaamheden in België gesitueerd zijn, ondanks het feit dat hij meer dan 75% van zijn inkomsten in Frankrijk genereert. Volgens het RSVZ is er geen sprake van dat een kwantitatief substantieel gedeelte van alle werkzaamheden in België wordt verricht, rekening houdend met de algemene beoordeling die zij heeft gemaakt.

De rechtbank is van oordeel dat uit de tekst van artikel 14.8 Verordening 883/2004 blijkt dat een aandeel van 25% van één van de vier indicatieve criteria volstaat om te besluiten tot de aanwezigheid van een substantieel gedeelte van zijn werkzaamheden. Dit blijkt uit de woorden 'en/of'. De tekst laat geen enkele andere interpretatie toe, aangezien er in dat geval enkel gebruik zou zijn gemaakt van het woord 'en'. De rechtbank stelt dat er een aandeel van minder dan 25% van zowel de omzet en/of het inkomen als het aantal verleende diensten wordt behaald in België. Er is wel een aandeel van minstens 25% arbeidstijd in België bekomen. Dit maakt dat er wel sprake is van een substantieel gedeelte van de werkzaamheden in het woonland België.

De rechtbank besluit dat de beslissing van het RSVZ van 29/11/2018 moet worden vernietigd. Zij zegt voor recht dat eisende partij vanaf 01/01/2016 onderworpen is aan de Belgische sociale zekerheid in de hoedanigheid van zelfstandige.

C.H. / Socialeverzekeringsfonds
Arbeidsrechtbank van Henegouwen, afdeling Moeskroen
Vonnis van 16 juni 2021, A.G. 17/846/A
Niet gepubliceerd

Sociale bijdragen

- *Invordering door beslag*
- *Laatste herinnering bij aangetekend schrijven*
- *Rechtmatigheid van het beslag*

Artikel 46 ARS bepaalt dat het socialeverzekeringsfonds alvorens tot gerechtelijke invordering of invordering bij wijze van dwangbevel overgaat, een laatste herinnering bij ter post aangetekend schrijven moet versturen. Deze herinnering kan gebeuren door tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder.

Deze aangetekende zending informeert de schuldenaar over de bestaande schuld en geeft hem de kans de schuld te betwisten.

Hoewel het niet letterlijk in artikel 46 ARS wordt vermeld, meent de arbeidsrechtbank dat ook de gerechtsdeurwaarder deze laatste herinnering aangetekend moet versturen. Deze aangetekende zending dient namelijk niet alleen als bewijs, maar ook om de veilige levering te garanderen. Dit geldt net zo goed voor gerechtsdeurwaarders.

Het socialeverzekeringsfonds beweert deze laatste herinnering via een gerechtsdeurwaarder te hebben verstuurd. Het bewijs van de aangetekende zending wordt niet geleverd. Het fonds heeft bijgevolg geen rechtmatig beslag gelegd.

X. /Socialeverzekeringsfonds - RSVZ
Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Mechelen, vierde kamer
Vonnis van 13 juli 2021, A.R. 20/646/A
Niet gepubliceerd

Crisis-overbruggingsrecht COVID-19

- *Quarantaine*
- *Terugkeer uit rode zone*

X. vraagt het crisis-overbruggingsrecht quarantaine aan voor de maand september 2020. Zijn socialeverzekeringsfonds weigert de aanvraag om de volgende redenen:

- Het quarantaine-attest werd niet ondertekend en werd met terugwerkende kracht afgeleverd.
- X. bewijst onvoldoende dat de quarantaine niet het gevolg is van een terugkeer uit een rode zone.

Deze beslissing werd aangetekend verzonden op 5 november 2020. X. tekent beroep aan op 17 december 2020, dus laattijdig. De vordering is niet toelaatbaar.

De rechtbank merkt op dat wie wetens en willens afreisde naar een land of gebied dat zich in een rode zone bevindt op het ogenblik van het vertrek, niet in aanmerking komt voor een overbruggingsuitkering, vermits zij niet aantonen dat het gaat om een situatie onafhankelijk van zijn wil. X. toont aan dat hij in de bewuste periode in rode zones verbleef. Hij toont niet aan dat hij hier verbleef wegens omstandigheden onafhankelijk van zijn wil (art. 4, 3° wet van 22 december 2016). Het feit dat hij een klant in het buitenland ging bezoeken, is onvoldoende bewijs.

De rechtbank doet recht bij verstek van X. en verklaart de vordering niet toelaatbaar.

X/Socialeverzekeringsfonds Arbeidsrechtbank Waals-Brabant, afdeling Waver, Vonnis van 13 september 2021, A.R. 20/669/A en 20/699/A Niet gepubliceerd

Crisis-overbruggingsrecht COVID-19

- *Gedwongen onderbreking*
- *Cumul met uitkering arbeidsongeschiktheid*
- *Terugvordering*
- *Handvest van de sociaal verzekerde*

X. vraagt voor de maanden maart, april en mei 2020 het crisis-overbruggingsrecht COVID-19 aan wegens gedwongen onderbreking. Op het aanvraagformulier duidt hij aan dat hij een vervangingsinkomen krijgt. Hij vermeldt dat hij sinds 2015 arbeidsongeschikt erkend is en een toegelaten activiteit uitoefent.

Zijn socialeverzekeringsfonds betaalt het overbruggingsrecht uit. Vervolgens vraagt het fonds om deze uitkering terug te betalen, aangezien de zelfstandige die arbeidsongeschikt erkend is en een toegelaten activiteit uitoefent geen recht heeft op de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

Aangezien X. deze informatie had vermeld op het aanvraagformulier, kan hem geen enkele fout worden verweten. Het socialeverzekeringsfonds heeft dus een vergissing begaan door toch uit te betalen, hoewel het over alle nodige informatie beschikte. Bijgevolg is artikel 17, tweede lid van het Handvest van toepassing, dat stelt dat in zo'n geval een nieuwe beslissing pas uitwerking heeft de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht. Het fonds mag het foutief uitbetaalde bedrag bijgevolg niet terugvorderen.

P.L./ RSVZ

Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Luik, 2^e kamer

Vonnis van 27 september 2021, A.R. 16/7314/A

Niet gepubliceerd

Onderwerping

- *Aansluiting*
- *Zelfstandige in bijberoep*
- *Werkloosheidsuitkeringen*

P. L. was van 26.10.2006 tot 30.01.2014 aangesloten als zelfstandige in bijberoep. De RVA beslist in 2016 om de werkloosheidsuitkeringen voor de periode van 19 maart 2013 tot en met 30 januari 2014 terug te vorderen omdat hij in die periode zijn zelfstandige activiteit in vennootschap X niet had aangegeven. Hierdoor werd P.L. als zelfstandige in hoofdberoep beschouwd.

P.L. meende dat hij door zijn zus aangesteld was als mandataris en vennoot zonder zijn medeweten. Hij heeft hiervoor bij de onderzoeksrechter een klacht ingediend. Deze beslist in 2017 tot ontslag van rechtsvervolging. P.L. heeft ook beroep aangetekend tegen de beslissing van de RVA. Hij kreeg ongelijk voor de arbeidsrechtbank en was te laat om hoger beroep aan te tekenen.

In rechte wordt de materie geregeld door artikel 3, eerste lid, tweede lid, 12, §2, en 13 KB nr. 38 en artikel 36, §1 ARS.

P.L. betwist niet dat hij als zaakvoerder is ingeschreven vanaf de oprichting van de vennootschap in 2006. Hij haalt aan dat dit was om het beheer aan zijn zus te geven, maar in ieder geval was hij op dat moment daarvoor als zelfstandige in bijberoep ingeschreven.

Vanaf het moment dat betrokkene tussen 19 maart 2013 en 31 januari 2014 geen werkloosheidsuitkering meer ontvangt, voldoet hij niet meer aan de voorwaarden van artikel 12 en kan hij niet meer als zelfstandige in bijberoep worden beschouwd. P.L. ontvangt ook een militair pensioen, maar het bedrag dat hij krijgt is niet voldoende om hem als zelfstandige in bijberoep te beschouwen.

De arbeidsrechtbank is bijgevolg van oordeel dat P.L. voor de betreffende periode terecht als zelfstandige in hoofdberoep wordt beschouwd.

A.BN./ RSVZ

Franstalige arbeidsrechtbank Brussel, 11^e kamer

Vonnis van 14 oktober 2021, A.R. 20/3216/A

Niet gepubliceerd

Onderwerping

- *Zelfstandige beroepsactiviteit*
- *Bewijslast*

A. BN. wordt werkend vennoot in vennootschap X. Voorafgaand was hij werknemer in dezelfde vennootschap. A. BN. meent dat hij altijd werknemer is gebleven. Volgens het RSVZ is hij verzekeringsplichtig als zelfstandige.

De arbeidsrechtbank past eerst 8.4, vierde lid B.W. toe: de rechter kan, bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis, in het licht van uitzonderlijke omstandigheden, bepalen wie de bewijslast draagt. De rechtbank meent dat in deze situatie het RSVZ moet bewijzen dat A. BN. zelfstandige was. Er kan niet van A. BN. worden verwacht dat hij bewijst werknemer te zijn.

De volgende argumenten worden hiervoor aangehaald: A. BN. heeft zelf geen aansluitingsverklaring bezorgd, het is de vennootschap en niet A. BN. die een afbetaalplan heeft gevraagd, het is de vennootschap en niet A. BN. die de bijdragen heeft betaald en A. BN. heeft (net zoals een collega) klacht ingediend wegens misbruik van vertrouwen en fraude. Vennootschap X is intussen ook failliet.

De arbeidsrechtbank is wel van mening dat het RSVZ de hoedanigheid van werkend vennoot moeilijk kan bewijzen. Daarom beoordeelt de rechtbank de bewijslast verder op basis van art. 8.6 B.W.: onverminderd de verplichting tot medewerking van alle partijen aan de bewijsvoering, kan hij die de bewijslast draagt van een negatief feit, genoeg nemen met het aantonen van de waarschijnlijkheid van dat feit. Hetzelfde geldt voor positieve feiten waarvan het vanwege de aard zelf van het te bewijzen feit niet mogelijk of niet redelijk is om een zeker bewijs te verlangen.

De rechtbank oordeelt dat A. BN. de waarschijnlijkheid vaststelt dat hij geen zelfstandige is geworden, maar dat hij altijd werknemer is gebleven. Hiervoor worden dezelfde argumenten aangehaald als hierboven: het was de eenzijdige beslissing van de zaakvoerder van de vennootschap om A. BN. aan te sluiten als zelfstandige en om hem een inkomen als zelfstandige toe te kennen. Enkel een onderzoek van de arbeidsrelatie zou klaarheid kunnen scheppen. Een dergelijk onderzoek werd nooit gevoerd. Hiervoor is A. BN. niet verantwoordelijk. De beslissing van het RSVZ moet bijgevolg worden vernietigd.

S. / Ziekenfonds, RIZIV

Arbeidsrechtbank Luik, afdeling Luik

Vonnis van 22 november 2021, A.R. 18/3731/A – 19/436/A – 19/3084/A

Niet gepubliceerd

Arbeidsongeschiktheid

- *Uitoefening beroepsactiviteit*
- *Informatieverplichting*

S. is mandataris van een vennootschap en wordt arbeidsongeschikt. Het ziekenfonds en het RIZIV vorderen de uitkeringen terug, omdat S. zijn beroepsactiviteit terug volledig zou hebben hernomen zonder toelating van de adviserend arts.

De rechtbank oordeelt dat de stopzetting van de beroepsactiviteit tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid moet bekeken worden vanuit de persoonlijke activiteiten en niet vanuit de bedrijfsactiviteiten. Onder de vereiste stopzetting van de beroepsactiviteit moet worden begrepen de stopzetting van wat op het tijdstip van de arbeidsongeschiktheid de kern van de activiteit was.

S. was installateur van centrale verwarming. Dit deed hij sinds 2013 alleen. De rechtbank oordeelt dat dit de eigenlijke activiteit was en deze werd wel degelijk volledig stopgezet. De activiteit als vennootschapsmandataris en de beheersactiviteiten die noodzakelijk waren voor het behoud van de onderneming moesten dus niet worden stopgezet. De arbeidsongeschikte mandataris mocht ook nog verder leiding en toezicht uitoefenen. Anders had de volledige onderneming moeten worden stopgezet en dat heeft de wetgever net willen vermijden.

Vanaf de periode van invaliditeit zijn de voorwaarden evenwel strenger en mag men ook niet in staat zijn om een andere beroepsactiviteit uit te oefenen. Deze voorwaarde was hier niet vervuld, omdat S. wel als vennootschapsmandataris is blijven werken.

Overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van het Handvest heeft de sociale instelling de plicht uit eigen beweging informatie te verstrekken wegens haar advies- en informatieplicht. Het is vaste rechtspraak dat het orgaan verplicht is de verzekerde in te lichten wanneer het kennis krijgt van elementen die van invloed kunnen zijn op het behoud of de omvang van het recht op sociale uitkeringen. De sociale instelling is tekortgekomen aan haar informatieverplichting door S. niet tijdig in te lichten over de mogelijkheid om een toegelaten activiteit aan te vragen.

X. /Socialeverzekeringsfonds - RSVZ

Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen

Vonnis van 6 december 2021, A.R. 21/1540/A

Niet gepubliceerd

Crisis-overbruggingsrecht COVID-19

- *Aanvraagtermijn*
- *Laattijdige aanvraag*

X. vraagt op 5 juli 2021 crisis-overbruggingsrecht wegens gedwongen onderbreking aan voor de maanden november en december 2020. Zijn socialeverzekeringsfonds weigert de aanvraag omdat deze laattijdig werd ingediend, namelijk na het einde van het tweede kwartaal volgend

op het kwartaal van de maand(en) waarvoor overbruggingsrecht werd aangevraagd. Volgens X. werd de aanvraag wel binnen redelijke termijn ingediend.

Bij toepassing van artikel 8, §1 van de wet van 22.12.2016 en de wet van 22.12.2020 dient de aanvraag overbruggingsrecht op straffe van verval ingediend te worden ten laatste binnen het tweede kwartaal volgend op het kwartaal waarin het in artikel 5, §2 bedoelde feit (onderbreking zelfstandige activiteit) zich voordoet.

Voor de maanden november en december 2020, diende de aanvraag bijgevolg uiterlijk eind juni 2021 te worden ingediend. De aanvraag was dus laattijdig. De rechtbank verklaart de vordering van X. bijgevolg onontvankelijk.

Arbeidsauditoraat / Deliveroo

Franstalige arbeidsrechtbank Brussel, 25ste kamer

Vonnis van 08 december 2021, A.R. XX/XXXX/A

Niet gepubliceerd

Kwalificatie arbeidsrelatie

- *statuut*
- *arbeidsovereenkomst*
- *specifieke criteria*
- *algemene criteria*

Volgens het arbeidsauditoraat oefenen de koeriers die voor Deliveroo werken via het systeem van de deeleconomie een beroepsactiviteit als werknemer uit.

De rechtbank oordeelt dat voor de vervoersector specifieke criteria gelden (art. 337/1, 3° programmawet (I) van 27 december 2006). Zes van de acht criteria zijn vervuld. Er geldt dus een vermoeden van een arbeidsovereenkomst. Maar het tegenbewijs kan geleverd worden op basis van de algemene criteria uit art. 333, §1 van de wet.

De rechtbank stelt dat de specifieke criteria vooral betrekking hebben op een economische afhankelijkheid. Maar economische afhankelijkheid op zich is niet voldoende om te spreken van een arbeidsrelatie. De economische afhankelijkheid belet niet dat je juridisch onafhankelijk kan zijn. Deze juridische afhankelijkheid wordt getoetst aan de hand van de algemene criteria.

- Wil van de partijen
Uit de type-overeenkomsten blijkt dat het gaat om een zelfstandige samenwerkingsrelatie. Dat alleen is niet voldoende om het vermoeden te weerleggen. Daarvoor moet op basis van de volgende drie criteria bekeken worden hoe de overeenkomst wordt uitgevoerd.
- Vrijheid organisatie werktijd
Die wordt volgens de rechtbank niet beperkt. Het systeem van pre-reservering is geen beperking van de arbeidstijd. De koeriers kunnen vrij inloggen en ze zijn vrij om bestellingen al dan niet te aanvaarden. De arbeidstijd wordt inderdaad geregistreerd, maar dat wordt gerechtvaardigd: dat is nodig om de vergoeding te berekenen. De toepassing laat toe om het traject van de koerier te volgen maar zo kan de klant zijn bestelling volgen. De meeste koeriers verklaren dat zij hun arbeidstijd niet behoeven te verantwoorden en dus niet aan controle zijn onderworpen.

- Vrijheid organisatie werk

Ook die wordt volgens de rechtbank niet beperkt. De koerier is vrij om een bestelling al dan niet te aanvaarden. Pas van zodra hij dat doet, moet hij bepaalde richtlijnen volgen. Maar deze dienen enkel om een bepaalde service aan de klant te garanderen. Deze houden geen beperking in op de vrijheid van de organisatie van het werk.

- Mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen

Er worden geen precieze instructies gegeven. De richtlijnen die er zijn, dienen om een bepaalde service aan de klant te garanderen. Er worden geen sancties in geval van niet-naleving opgelegd. Er is ook geen evaluatiesysteem. Ook het systeem van geolokalisatie betekent niet dat er hiërarchische controle is. Zo kan de klant gewoon zijn bestelling volgen. Er wordt dus geen hiërarchische controle uitgeoefend.

Het onderzoek van de algemene criteria bevestigt de afwezigheid van een juridische band van ondergeschiktheid. Er is dus geen sprake van een arbeidsovereenkomst. De arbeidsrelatie kan dus ook niet geherkwalificeerd worden naar een arbeidsovereenkomst.

Vonnissen van de Rechtbanken van Eerste Aanleg

L.L. / RSVZ

Rechtbank eerste aanleg Brussel, 1^e kamer, burgerlijke zaken

Vonnis van 15 november 2021, A.R. 2020/3547/A

Niet gepubliceerd

Buitencontractuele fout

- *Fout*
- *Oorzakelijk verband*
- *Schade*
- *Toepassing verordening 883/2004*

L.L. zou zelfstandige zijn in België sinds 1986 en in Luxemburg sinds 1996. Ze is onderworpen aan de Belgische sociale verzekering van zelfstandigen. Op 5 juli 2010 vraagt ze om onderworpen te zijn aan de Luxemburgse sociale zekerheid op basis van artikel 87 van de EG-Verordening 883/2004. In verschillende brieven uit 2010 en 2011 blijkt dat L.L. steeds onvoldoende documenten bezorgde die zouden aantonen dat zij effectief in Luxemburg onderworpen zou zijn. In 2017 kreeg het RSVZ nog een aantal bijkomende gegevens van L.L. Uiteindelijk werd in 2019 beslist dat L.L. vanaf 1 januari 2014 onderworpen was in Luxemburg.

L.L. wil nu een schadevergoeding op grond van een buitencontractuele fout. Ze zou schade hebben geleden doordat het RSVZ uiteindelijk pas in 2019 besliste dat ze onderworpen was aan de Luxemburgse wetgeving.

De rechter is van oordeel dat L.L. niet aantoont dat het RSVZ een buitencontractuele fout heeft begaan door in 2010 en 2011 te oordelen dat er onvoldoende elementen werden aangebracht om te besluiten tot onderwerping aan de Luxemburgse sociale zekerheid. L.L. had inderdaad onvoldoende stukken bezorgd waaruit zou moeten blijken dat ze verzekeringsplichtig was in Luxemburg. Het loutere feit dat ze hiervoor een aanvraag heeft gedaan is niet voldoende om te oordelen dat het RSVZ niet zou hebben opgetreden als een normaal zorgvuldige overheidsinstelling.

Het feit dat het RSVZ in 2019 uiteindelijke oordeelde dat L.L. vanaf 2014 verzekeringsplichtig was in Luxemburg, is ook geen erkenning of bewijs van enige fout. De periode voor 2014 was verjaard, zodat deze niet opnieuw werd onderzocht. Dat betekent echter niet dat ze in die periode ook effectief verzekeringsplichtig zou zijn geweest in Luxemburg.

Het bewijs van de contractuele fout wordt dus niet geleverd. Het oorzakelijk verband met de geleden schade kan bijgevolg ook niet worden aangetoond. Bovendien heeft L.L. zelf nagelaten te gepasten tijde in rechte op te treden en heeft ze zelf pas in 2017 ontbrekende stukken bezorgd. Hierdoor heeft ze een inbreuk begaan op haar schadebeperkingsplicht. Deze vordering is dus ongegrond.

L.L. verwijt het RSVZ ook pas in 2019 een beslissing te hebben genomen over haar nieuwe aanvraag in 2017. Door de beslissing pas 18 maanden later te nemen, heeft het RSVZ volgens

de rechtbank niet gehandeld als een normaal zorgvuldige overheid in dezelfde omstandigheden.

De rechtbank is het echter niet eens met de wijze waarop L.L. haar schade poogt te "maximaliseren". Een exacte becijfering van de schade wordt niet mogelijk geacht waardoor enkel een begroting *ex aequo et bono* wordt aanvaard.

Verantwoordelijke uitgever

Anne Vanderstappen, administrateur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

T +32 2 546 42 11

F +32 2 511 21 53

info@rsvz-inasti.fgov.be

www.rsvz.be

Editie 2021